

Л 2006

6008

КАЗІРГІ
ҚАЗАҚ
ПОЭЗИЯСЫ

Әбен
Дәуренбек

Татшыбулак,

**Әбен
Дәуренбек**

Татшыбулак,

Өлеңдер,
аңыз-дастан,
күй-толғаулар

Алматы
“Жазушы”
2005

ББК 84 Қаз 7-5

~~Д 66~~

Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және спорт министрлігінің бағдарламасы бойынша шығарылды

Дәуренбек Ә.

Д 66 Тамшыбұлақ. Өлеңдер, аңыз-дастан, күй-толғаулар. — Алматы: Жазушы, 2005.— 176 бет.

ISBN 9965-701-78-4

Белгілі ақын Әбен Дәуренбектің бұл кітабына соңғы жылдары жазылған өлеңдері мен әр кезде туған жырларының таңдаулы дегендері енгізіліп отыр. Табиғат әлемі, ондағы тіршілік дүниесі ақын лирикасында құнарлы да айшықты тіл кестесімен әдемі өрілген. “Аққу-ана”, “Арқардың өлімі”, “Аңшының зары”, “Қоңыр”, тағы басқа аңыз-дастан, күй-толғаулары ақын шабытының шаңқап шағында екеніне кепіл.

Д 4702250202-039
402(05)-05

ББК 84 Қаз 7-5

ISBN 9965-701-78-4

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ АКАДЕМИЯЛЫҚ КІТАПХАНАСЫ

00038309

© “Жазушы” баспасы, 2005

Бірінші бөлім

Өлеңдер

ҚАШҚАН ОЙЛАР

Қашқан ойды қаумалап, құрықты сап,
Бір қораға қамадым ұрып, тұсап.
Бірікпеген бастары пәтшағарлар
Бір-бірімен, сонда да, қырықпышақ.

Жуастауы,
Бар әрі ұрыншағы.
Баяғының секілді қыңыр шалы.
Құлатам деп құр атты тепкілеп тұр,
Шығып тұрған бір байтал ыңыршағы.

Шынымен-ақ тұр ма екен құлатам деп,
Төрелігін айтсыншы бір атаң кеп.
Жылқы мінез жануар-ойларымды
Өзгеге де, өзіме сынатам көп.

Таң алдында шомылған көк мұнарға
Қайран заман!
Еркіндік жоқ бұларда.
Сайын дала, сайранды шағын аңсап,
Қара таппай жүр ме әлде соқтығарға?

Жақсылығы бар еді алдында көп,
Құрық салып қуалап, салдым ба әлек!
Бірікпеді бастары.
Өкінемін
Обалына бекерге қалдым ба деп.

Бірікпесе бастары, бірікпесін,
Өздерінен өздері үрікпесін.
Жын-шайтанға айналған жануар-ой,
Шығарды әбден жанымның сілікпесін.

* * *

Он төртінде толықсып толған айым,
Толған айға бейтарап болма, ағайын!
Жалт ететін ол да бір жаз секілді,
Асыл арман түспейтін қолға дәйім.

Толған айға қарауға жүрексінем,
Жүрексінбей күлем деп, мың өксігем...
Толған айым — басымнан озған айым,
Ертегідей жасымда бір естіген.

Нар тәуекел! Қол создым толған айға,
Ниетімді қолдай ма, қолдамай ма?
Алыстағы жұлдызды арман етіп,
Қалсам болды қалжырап сол маңайда.

Толған айым — басымнан озған айым,
Орынымнан тезірек қозғалайын.
Қайран ару қайтады мезгілімде,
Боза жүрек, бозды тал, бозды қайың.

Мына жалған не деген жендет еді,
Нұр-сәулесін таппайсың емге, тегі.
Кемеліне келмейді ол енді қайтып,
Аулай салсаң көңілін нең кетеді...

* * *

Жан жарасы, кімге жұмбақ, кімге аян,
Жасыдым деп жұртқа қалай сыр жаям.
Көмейімде көп жасаған жалғыз сөз,
Жүрегімде жүз құбылған бір баян.

Домбырамен достаспаған жыр-терме
Додаға сап, түсірді әбден құр терге.
Талай күйші таппай кеткен сиқырлы үн,
Талай саусақ дөп баспаған бір перне.

Минөт сайын ми қабығын мың қажап,
Тағдырына тартқызатын күнде азап,
Қалт-құлт етіп кемем кетіп барады,
Жанарында дүниенің бір ғажап.

* * *

Күнде салған тазысын кім сонарға,
Білдірмеген боласың сынса да арба.

Жапалақпен жарыспай жар жағалап,
Қыран болып тумай ма, білсе қарға.

Айың күліп тусын ба күнде оңынан,
Бір қуансам, мың жылап, мың қорынам.
Алакеуім шақта да адастырмас
Жаманатқа жақынын кім жорыған?

Дүниенің өлдебір қуысында
Қиналасың түскендей ұлы сынға.
Тәлейлі де тәлейсіз тағдырым бар
Зымыраған уақыттың уысында.

Шалдықтырып, шаршатып тың денені,
Аңыратып жылдан соң жыл келеді.
Қырдан асып барады киік-арман,
Оның дағы бар шығар бір дегені.

* * *

Бүрлемеген, көгеріп гүлдемеген
Кәрі еменнің қасына күнде келем.
Жапырақсыз, жабусыз жалаң ағаш
Қарсы алады қалпында үндемеген.

Үндемеген қалпында қарсы алады,
Жабағыдай жалбырап әр сабағы.
Ақ боранмен алысып, ақ дауылмен,
Көрініп тұр қалжырап, шаршағаны.

Қарайтындай ынтығып тау-шындарға,
Етек-жеңі келмейді қаусырғанға.
Қаз дауысын, жайдары жаз дидарын
Күте-күте тағаты таусылған ба?

Көлеңкесін ұзартып сүйірленген,
Көктем лебі көңілін үйірмеген,
Кәрі жілік секілді қайран өмір,
Көгеремін дейтіндей биыл немен?!

Көктем келді!...
Бәрібір көңілді емес,
Бастамайды сүйкімді өмірге елес.
Келе жатқан жазымнан сезіктенем,
Жүгімді де, білемін, жеңілдемес.
Жазымнан да оралар сезіктенем,
Сүмдық қой бұл!
Ешқашан кезікпеген.
Жақыным да, жатым да, жанашырым,
Бара жатқан сықылды безіп менен.

Бір керемет қамады үйге мені,
Баяғының қайда екен күймелері.
Көз алдымда көсіліп билемеді,
Ағытылған арулар түймелері...

Бәрі күйік,
Бұла күн, бәрі жалған,
Тағдырыңа не шара көріне алған!
Ел қатарлы жер басып жүрсем дағы,
Атақтан да жүрдаймын әрі малдан.

Оған бола ешкімді кінәламан,
Сыбағасын кім бермек мына маған?
Өз нәсілін теппейді өзегінен,
Әйтеуір бір бүйрегін бұрады ағаң.

Кешіре гөр, көктемдер бұрынғы өткен,
Жазымен де, сазымен ұрын кеткен.
Қарыздармын, қара үзіп кеткен жылдар,
Талай-талай тіземді дірілдеткен...

ЖЫЛ КЕЛГЕНДЕ

Сыртқа шығып бара жатыр бұл жыл да...
Жатырсың ба,
Төсегіңнен тұрдың ба?
Жайлауына шақыра ма келер жыл,
Батыра ма әлде мені құрдымға?

Аттай желіп, өте шықты бұл жыл да,
Мойнынды бері қарай бұрдың ба?
Өтіп өмір бара жатқан сияқты,
Сирағынан суы келмей Сырдың да.

Көз жазбаған жан едім бір нұсқадан,
Бір кеменің құйрығынан ұстаған.
Шығып кетсем болар еді жылға еріп,
Шырылдайды-ау панасы жоқ үш балам.

Болмасам да осып түсер қамшыгер
Өтіп кетсем: “өзен”, — дер ел, “тамшы”, — дер,
Жұбата алмай, жылатады-ау жұртымды,
Өлеңімді әлдилеген әншілер.

Қош айтыстым ұйқыңмен де, күлкіңмен,
Сонда дағы бір түн тәтті бір түннен.
Қасіретімен қастерлеген жаныңды,
Тіршілігім, неткен ғана сүйкімді ең?

Есті жылым!
Қош, есен бол көргенше,
Жаңа жылды қарсы алайын мен де елше.
Пенде болып жүре тұрам, қайтемін,
Періштелер: “Керексің”, — деп келгенше.

Есік қағып келіп қалды бұл жыл да,
Есігінді аш,
Орныңнан тұрдың ба?
Бара берем шақырса да тойына,
Жана берем батырса да құрдымға.

ТІЛІМ МЕНІҢ — ҚАЗАҒЫМ, ҚАРА ОРМАНЫМ

Көл-дәрия бір ғылым — тіл дегенің,
Білгенімнен көп екен білмегенім.
Тілім менің — қазағым, қара орманым,
Сонымен-ақ көгеріп, гүлденемін.

Шынымен-ақ гүлденіп, көгерем бе,
Көлігімді бір сайға шөгерем бе?
Бабасының тілі мен ділін ұғып
Өссе деп ем немере, шөберем де.

Бешкеш қылып, бес ешкі айдағаның,
“Ысқырығың жер жарған” қайда, жаным.
Өз балаңмен сөйлесіп басқа тілде,
Кімге дәрі қазақша сайрағаның.

Ана тілі – халқыңның мәртебесі,
Бар қазақтың қарт әже, қарт енесі,
“Қазақпын” деп ұрандап тұрған жоқ па
Ұлан-ғайыр жеріңнің әр төбесі?

Өз жүрегің, өзегің жарып шыққан,
Тілін біліп өзгелер, халықты ұққан.
Ақ сүтімен дарытқан ана тілін
Ана деген айналдым жарықтықтан.

Таусылғанша талқаны талай дана,
“Сана” деген сыйдырған шар айнаға.
Мың жасаған тілімді өледі деп,
Аузың барып айтасың қалай ғана?

Көреді екен бәрін де күткен адам,
Дейтіндер бар: “тонаймын, үптеп алам”.
Ділімді алса, рухым-тілімді алса.
Крегі жоқ басқаның түккіс маған.

Тілім менің – көктемгі жыршы гүлім,
Тағдырыңа табынған құлшылығың.
Орта жолда далаға кім тастамақ
Қолқа-жүрек, ет-бауыр тіршілігін.

Тілім менің — қазағым, қара орманым,
Жаралмағаның, жаралған, таралғаның.
Бұрынғының бұлбұл тіл, ән-жыры мен
Ертегіден естимін бар арманын.

Басылмаса өткеннің тасқыны әлі,
Үлкен-кіші, кәрі де жас кінәлі.
Ән салады қазақша, күй тартады
Озен, көлі өлкемнің, тас бұлағы.

Абыздардың аспанын биіктеткен,
Ұрпағына ұлардай сүйікті еткен
Тарихың бар тіліңнің сиқырымен
Бір тарының қауызына сыйып кеткен

Мініп өткен атың бар жайдақ атаң,
Отаның бар, атыңды айда, ботам!
Дінсіздереге тілі жоқ, ділі де жоқ
Сар далада сандалған қайдағы Отан!

... Қалжасы арық тілінді қалжыратпа,
Құлағыңды жан-жаққа сал бірақ та.
Мен сенбеймін қан-жыны араласқан
“Жаһандасу” дейтұғын сандыраққа.

* * *

Әрі үмітті көңілі, әрі күпті,
“Жазып қойған хатпен тең” көрілікті
Өлеңдетіп, өбектеп отырсақ та,
Болмаған-ау солардың бәрі мықты.

Шәйі көрпе, бір салар қалы кілем,
Дөдегелі, басқұрлы үй сары, күрең,
Сыны кетпес сырлы аяқ, шай тостаған —
Алданышы уақыттың бәрі кілең.

Кім келмеді, жалғаннан кім көшпеді,
Кімдер кімнің артына мінгеспеді.
Кімнен кейін қалмады күміс теңге,
Шыжым кебіс, тұскиіз шым кестелі.

Асам десең, алдында алты белес,
Қиял-дүние, қайтадан қалпыңа көш.
Жылыстаған жылдардың жылғасында
Қалғаныңның барлығы алтын емес.

Базарладың барынды жалғап-кұрап,
Кете алмадың қиянға самғап бірақ.
Табындырған тағдыры талайлардың
Киесінен кесірі салмақтырақ.

Құшағымды күндерге жайып келем,
Жараспасам жылдармен, айып менен.
Күлімдеген көктемнің көзіне де
Қараған жөн сәп салып байыппенен.

ЖЕТІ АТАМНЫҢ ЖЕРІ ЕДІ

Жеті атамның жері еді,
Қонып жатыр басқа ауыл.
Жеке-дара келеді
Жетім қозы тасбауыр.

Таудың ерке бұлағы,
Сыбызғы үнді сырлы ұғым,
Тулап-тулап құлады
Желі бауға сұр құлын.

Бөрілінің бөктері
Тана мінген, тайды аяп.
Иесіне өкпелі
Ине жұтқан “Майлыаяқ”.

Атам байғұс сүйенер
Ала тең де шешілді,
Келе-келе түйелер
Кейқуаттай кесірлі.

Басып еді сұр тұман,
Балағын сәл жел ашты.
Алыстап ел-жұртынан
Бір қыз жылап бел асты.

Әжем отыр бал ашып,
Сенбесең де сенесің.
Қызыл бұзау жанасып,
Еміп жатыр енесін.

Алып-ұшқан бала бар
Ала-құйын жазықта.
Ақ жаулықты аналар
Ақ құйып жүр қазыққа.

Бәрін де еске салады,
Балаң шағым баяндап,
Әкем кетіп барады,
Торы айғырмен аяндап...

Жеті атамның жері еді.

АТА ҚОНЫС

I

Теріскейі — қарағай,
Күнгейі — арша,
Өріп шығар елігі күнде малша.
Құдайберді атамның қонысының
Қадірі бар, білмеймін, кімге қанша.

Таңқұрайлы Талдыесік, бүлдіргенді,
Түріп қойып жейтұғын күнде іргемді.
Темір тұяқ тимеген текті жайлау,
Бұрғы тесіп бауырын,
Үңгірленді.

Қатар алып қауыс пен қарашаны
Бал ашады қағылез қара шалы:
“Жер — несібе, ал адам — тірлік құлы”, —
Не десе де өзіне жарасады.

“Қымыз іш”, — деп, бізді үйге ертіп кірді,
Күрең саба сызданып, шертіп тұрды.
Қопарылыс кезінде қаңғыған тас
Орманбайдың сиырын мерткітiрді.

Байқалмады реніш ағада көп,
Сиыр жатқан ентігіп, жағаға кеп,
Сойып, етін таратты таудағы елге:
“Аяқты мал жанымнан садаға”, — деп,

Қызық- думан табылса, жетер тамақ,
“Мал ашуы” лезде кетер тарап.
Кешірім сұрай келген кенші жігіт
Бара жатыр жарты қап ет арқалап.

II

От маздайды ортада,
Әңгіме ашық.
Басталған жыр іңірде таңға ұласып,
Қара түнек төңірек – қалың тұман,
Тапжылмайды,
Қалардай мәңгі басып.

Кетті білем екі отар араласып...
Шопан жігіт, тезірек далаға шық.
Ақ жаңбырға айналған қара нөсер,
Үш тәуліктен, мінеки, барады асып.

Тұңғыыққа шым батқан жалақ-шыңы,
Сатылы естен тандырды сарапшыны.
“Ит-құсың” да мұндайда қағынады,
Не қылады қалқиған қарақшыны

“Су суытар Сүмбіле” тұсы дейді,
Қара түннің басады мысы үрейлі.
Шыңырауда шыңғырып жатыр өзен,
Арғы беттен бір құлын кісінейді...

ЖАҢБЫРСЫЗ ЖАЗ

Шаңытып Шарбақтының “Төре” шыңы,
Көрсетті жаңбырсыз жаз көресіні.
Қайынның жапырағы қалт-қалт етіп,
Шыршаның шырылдайды бөлешігі.

Құла тай құтыла алмай жабағыдан,
Уыздай қалпында ақты бағалы дән.
Қарақат қас қағымда қаққа айналып,
Қар жауды қарағайдың қабағынан.

Бақаның кере қарыс жағы ашыла,
Бір тайдың парқын айтты нағашы да...
Ақырып арнасында аунақшыды
Түсе алмай сарынды өзен сабасына.

Жүр екен ақ бөкендер шөлде қалай?
Қонбайды көк ала үйрек көл жағалай.
Күн ашық...
Геологтар тауды бұзып,
Жол салып бара жатыр өрге қарай.

ҚОҚЫР ҚОЗЫМ – ҚОЙ ЖЫЛҒЫ ҚОҢЫР ӨЛЕҢ

Қоңыр қозым – қой жылғы қоңыр өлең,
Сені ойласам, енеңдей еміренем.
Тұлға болдың, ту болдың тұғырына
Қанша ма ердің “Елім” деп еңіреген.

Қоңыр өлең қозыммен жылдас едің,
Еншің болды қуаныш, мұң да сенің.
Кигізбесе кигізбес патша тәжін,
Тигізсе деп ойлап ем мыңға себін.

Жел өтін де сезбедім ықта қалып,
Ишараңды біраз жұрт ұққаны анық.
Таң деміне қоздырдым делебенді,
Жанарыңды мөп-мөлдір шыққа малып.

Қабағынан көктемнің сені көріп.
Сөз тізбегін отырмын жеңіл өріп.
Көшсе деп ем ғажайып сырлы әлемге,
Қоңыр өлең Өлместің еліне еріп.

Дәм-тұзымыз жарасқан кең жалғанда,
Азын-аулақ алдансаң, енді алданба.
Қошаметтен, қолпаштан жер боларсың,
Нұрлы әлемнен мен көшіп, сен қалғанда.

...Қой аузынан шөп алмас боп барасың,
Тірлігіңе, сонда да жоқ таласым.

Ата-тегің — қара өлең көшкен қазақ
Сол қазақтың көші енді жоқтамасын!

Жасыл белге жеткенше, басым жерге,
Сүйреледің ерінбей тасымды өрге.
Жасын дер ме мына жұрт
(Қалпы жаман)
Көлікке жүк, асқа ортақ масыл дер ме?

Ала жібін ешкімнің аттамаған
Жан ашырын, жақынын жақтар адам.
Кірбіңі көп көңілінің, кіршігі жоқ
Жәрдем берсін жаныңа Хақ Тағалаң!

ҚОРЫМ БЕЙІТ

Беретін жастарға үлгі, кәріге ақыл,
Кемеңгер, әрі шешен, әрі батыр,
Шала емген ана сүтін нәресте де,
Белгісіз үлкен-кіші — бәрі жатыр.

Жақының, жанашырың, жарығың да,
Асылың, арысың да — бәрі мұнда.
Дененді дел-сал қылып,
батырасың
Ағынсыз дариядай кәрі мұңға.

Жеткен де, жетпеген де басы көкке,
Бос белбеу, боз өпке де, жасыл өкпе...
Осында фәниің де, бақиың да,
Қыл-көпір, қиямет те, қасірет те.

Келе бер “бауырымдап” күнде, мейлі,
Күлмейді, күрсінбейді, үндемейді.
Сезбейді жарға итеріп кім жығарын,
Білмейді қолтығынан кім демейді.

Атағы кеткендер де тарап елге,
Жазықты, жазықсыз да, жаралы ер де.
Дәметкен қалғандардан бата-дұға,
Не шара, бір кірген соң қара жерге?!

Тірлікте мал-мүлікке әркім ие,
Түскенде сезінесің зар күйіңе.
У-шу да, ұрыс-керіс, жанжал да жоқ,
Мүлгіген тыныштықта бар дүние.

Құны жоқ құмырсқадай бір сілікпе,
Беймаза, азан-қазан тіршілікке
Келгендей басқа әлемнен кектенесің,
Қарайсың өкініп те, күрсініп те.

Әп-сәтте ой-санаңды үрей билеп,
Қаптайды қара топан, дүлей дүрмек.
Арасын жер мен көктің астастырып,
Ақ боран ақ түтегін күрейді үрлеп.

Үрейдің қап-қараңғы жарып түнін,
Жарқ етіп көрінеді жарық күнің.
Бәрі де көз алдыңда қалт-құлт етіп,
Тұрады жалған деген жарықтығың.

Тірлікте несібенді тең бөліп пе ең,
Зарласа жетім қозы, жем беріп пе ең?
Тастайсың өзінді-өзің таразыға,
Бір мезет ада болып пенделіктен.

Самсаған сан тілегің орындалар,
Зымырап аққан жылдар қолыңды алар,
Өмірдің шын мәнісін айтады өлім,
Сенбесең, сексен тарау қорымға бар.

* * *

Өткенге де, көктемге де бауырмыз,
Нұр шабытқа, гүл шабытқа зәруміз.
Көктемді ертіп келе жатқан Наурыздың
Қарсы алдынан шыға келді ару қыз.

Көңілінен күй төгілген күмбірлеп,
Ару қыздар өтіп жатыр бір-бірлеп.
Құшақ жайып келе жатқан көктемнің
Жүрегінде үміт-арман түр гүлдеп.

Үміт-арман, мен сендерді ұмытпай,
Бұл ғаламда, шырғаламда шыныққам.
Құбылмалы мінезің бар көктемдей,
Жалт беретін сылтау тауып сынықтан.

Мына ғалам құбыла алмай тұрған ба,
Бақыт ізде қаладан да, қырдан да.
Алыстағы қол жетпеген арманың
Қарсы алдыңнан шыға келсе, бұлданба.

Ару көктем кеудесіне гүл қадап,
Нұрлы әлемге, сырлы әлемге тұр қарап.
Аларыңды ал, береріңді беріп қал,
Тұрмайды уақыт,
Бара жатыр сырғанап.

Тереземнен төгіледі нұр-шуақ,
Шуағы да, бұлағы да жыршыл-ақ,
Жастық шаққа шақырады қайтадан,
Қалжыраған жүрегіңді шымшылап.

Наурыз-көктем, жылда осылай күліп пе ең?
Қош айтыстым қорқынышпен, күдікпен.
Аумай қалған секілдімін өзім де
Қырықтағы қылшылдаған жігіттен.

* * *

Мойынқұмда тал өсе ме Көкталдай,
Өзен бар ма ағып жатқан тоқталмай?
Кезең бар ма Үйгентастың беліндей,
Қарағайлар жарыса ма қапталдай?

Сатылыдай онда да ұяң бұлт бар ма,
Мұндағыдай ол да сені құптар ма?
Саңқылдай ма тау басында қыран құс,
Қаңқылдай ма әлде жайсыз жүт қарға?

Таң жолында майыса ма майда жел,
Ұйқысынан оянды ма сайдағы ел?

Көшіп келген аққу-қазын шулатып,
Абыр-сабыр боп жатыр ма Айнакөл?

Моншақтары тасқа тиіп, сыңғырап,
Ән сала ма онда да әсем бір бұлақ?
Күміс күлкің төгіле ме жағаға,
Отырсың ба әлде үнсіз тұнжырап?

Өзен де,
Онда бұлақ та жоқ,
Білем мен,
Қызық та жоқ
Қырлар да жоқ гүл өрген.
Сені көрем сар далада сарғайған,
Елестетем қабағыңды түнерген.

Сайрамайды онда бұлбұл тоғайда,
Бейуақыт түседі ылғи жоқ ойға.
Көксудағы көк орманнан қашықтап,
Қара құмға қақталу да оңай ма?...

* * *

Ақ бұлақтың күлкісінен тарайды ән,
Құлын даусы естіле ме маңайдан?
Ашық аспан — қолымдағы шатырым,
Айдын көлдер — алдымдағы шарайнам,

Төне қарап, күн күлімдеп тұр үнсіз,
Бұралады боз жусандар бұрымсыз.
Қырдан асып, кербез басып, гүл ұстап,
Келе жатыр бір бойжеткен буынсыз.

Тегін өлең, тегін өмір, тегін гүл,
Алға кеткен жылдарымды шегіндір.
Ақындардың көктеміндей көгілдір
Айдыныма жыр нөсерін төгілдір.

Мың күн “Бала” атанып, бір күн “Дана”,
Шыңға шықтым,
Құладым құрдымға да.
Жалғаса бер тәтті жыр, ащы өмірім,
Мәпелеме,
Сағымды сындырма да.

Құрағы — гүл, тынбайтын бұлағы — жыр
Сындырмасын сағымды мына ғұмыр.
Өкінгенмен не пайда өткен күнге,
Мың күн сынбас шөлмек те сынады бір...

Мұндасам да қартпенен, жігітпенен,
Мұңаям да,
Беталды күліп келем...
Қарамаппын жолдарға күдікпенен,
Әлі де көп нәрседен үміттенем.

Аласұрып бұлданба текке, көңіл,
Жыл дегенің — беймаза өткен өмір.
Өткен күнді елжіреп есіңе алсаң,
Кеткен күнге мәніссіз кектене біл!

Қуандың ба,
Күтесің нені көктен,
Басқа әлемнен дәп бүгін келіп еп пе ең?
Туған айдай тураулы ет — жыл дегенің,
Желмаядай бір өмір желіп өткен.

Өткен күнім түсіме жиі енеді,
Сан көсілді көлігім, үйеледі.
Көңіліңді, көгерткен көсегенді,
Жыл дегенің не деген киелі еді!

Қуанышты қолпашқа құлай күлсін,
Күлмегендер өмірге былай жүрсін.
Дүниені жасартып жыл келмесе,
Не боларын жалғанның Құдай білсін?

Бір даладан кездескен, бір қаладан,
Қайран жылдар — тәтті өмір сырғанаған!
Қош болыңдар, хош келдің, келе бергін,
Дидарыңды әйбөттап нұрға малам

* * *

Кезімде осы мен неге самғамадым,
Самғамадым!
Соныма таңғаламын.
Саз-күйіне салам деп сандалдым ба,
Таңдайынан құстардың тамған әнін?

Түзде бірге болсақ та, үйде бөлек,
Ордасына өлеңнің кимелеп ек.
Бәрі қалды...
Мен кеттім құла дүзге,
Өсірем деп еркемді күйге бөлеп.

Таппадым ба, таптым ба жан дауасын,
Маңдайынан сипадым бар баласын.
Күрең күнді қарсы алдым,
Күреңбелдің
Қуыршақтай құшақтап таңғы ауасын.

Аялаймын әлі сол топ баланы,
“Қайдасың” деп бір пенде жоқтамады.
Өзгелерге керегі болмаған соң,
Өлеңім де өзімшіл боп барады.

“Торға түскен торғайым тонды” дей ме,
Не білдірдім, не жаздым сол “дүлейге”.
Жазым бітпей жатқанда күзім келіп,
Байтал түгіл бас қайғы болды кейде...

Несібемді аузымнан жырып, аңға
Берсе дағы өкпем жоқ тірі жанға.
Шықпасам да андыздап,
Жүрер ме едім
Қалың топтың ішінде, құрығанда...